СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНАТА КОНСУЛТАЦИЯ ПО ПРОЕКТА НА НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 14 ОТ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСОВА ПОМОЩ ПО ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В ЛОЗАРО-ВИНАРСКИЯ СЕКТОР, ВКЛЮЧЕНИ В СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 – 2027 Г.

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**Емил Цвятков** – Портал за обществени консултации на 22.11.2025 г.	**Текст от НИД (предложен § 1):** „(5а) Когато началото и/или краят на периода на прием по ал. 1, 2, 3, 4 и 5 е в неприсъствен ден, срокът за подаване на заявления започва да тече и/или изтича съответно в първия следващ работен ден.“. **Предложение:** Управляващият орган да прецизира разпоредбата, като предвиди приложението на правилото за неприсъствен ден само по отношение на крайната дата на периода на прием, без промяна на началната дата, която е нормативно фиксирана в Наредба № 14 чрез конкретно определени календарни дати. **Мотиви:** Периодите на прием в Наредба № 14 са определени чрез фиксирани календарни дати, а не чрез брой календарни или работни дни. Промяната на началния момент при неприсъствен ден би довела до фактическа промяна на нормативно установената начална дата, което не съответства на логиката на наредбата и може да създаде объркване за кандидатите. Удължаването на крайната дата при неприсъствен ден е ясен и предвидим механизъм, който не променя нормативно определения период, не нарушава подготвителните срокове на кандидатите и е достатъчен за гарантиране на равнопоставеност. **Допълнителен мотив (в случай че предложението не бъде прието):**	Приема се частично	Тектсът е коригиран. Началната и крайната дата на приемите са норамтивно фиксирани с конкретни дати. Предложението за изменение цели да прецизира разпоредбата, така че на заинтересованите страни да им е ясно, че когато крайната дата на периода на прием в съответната календарна година е неработен ден (събота, неделя, официален празник или др.), то краят на приема започва/изтича на първия следващ работен ден. Общата разпоредба в хоризонталното законодателство не се отнася до електронното подаване на документи.

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
		Ако Управляващият орган счита за необходимо да се регулира и началният момент на приема, може да се обмисли промяна на разпоредбите в Наредба № 14, които определят периодите на прием, като се премине от фиксирани дати към календарни периоди, изчислявани в дни. Така не би било необходимо създаване на нови текстове като ал. 5а, а съществуващите разпоредби биха могли да бъдат адаптирани, за да позволят заповедите за прием да посочват точен и ясен времеви диапазон. В този случай може да се предвиди запазване на нормативно установената минимална начална дата, преди която приемът не може да започва, така че да бъде осигурена предвидимост и съответствие със стратегическото планиране. **Текст от НИД:** „(5б) При установена невъзможност на кандидатите да приключат до края на периода на прием подаването на заявления за предоставяне на финансова помощ по интервенциите по чл. 1, т. 1, 2, 4, 5, 6 и 7 поради технически проблеми със Системата за електронни услуги, министърът на земеделието и храните може със заповед да удължава периода на прием по ал. 1, 2, 3, 4 и 5 по предложение на изпълнителния директор на Държавен фонд „Земеделие“.“ **Предложение:** Управляващият орган да прецизира разпоредбата, като: 1. уточни критериите, органа и реда за установяване на невъзможност за кандидатите да създадат, попълнят или подадат заявления поради технически проблеми със СЕУ 2. разшири приложното поле на разпоредбата така, че да включва не само подаването, но и създаването и попълването на заявленията, когато в СЕУ липсват функционалности, активни падащи менюта, полета или опции, изискуеми съгласно Наредба № 14	Приема се частично	Текстът е коригиран. Заповедта за удължаване на прием поради възникнали технически проблеми, в качеството си на общ административен акт, не представлява инструкция съдържаща указания за подаване на заявления за кандидатстване по интервенциите в лозаро-винарския сектор. Електронните системи в държавната администрация работят чрез унифициран достъп до електронните регистри и са свързани с централизираната българска елетронна система Regix. ДФЗ не може да провежда мониторинг на техническата изправност на обмена на данни между локалната и централизираната информационна система.

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
		3. определи минимален период, с който може да бъде удължен приемът, така че да се компенсира обективно времето, през което СЕУ не е функционирала 4. предвиди задължение заповедта за откриване на приема да съдържа ясно описание на активните функционалности в СЕУ, включително конкретните падащи менюта и опции, чрез които следва да се създава заявлението за конкретния прием 5. прецизира кои конкретни опции от падащите менюта на СЕУ трябва да се използват за създаване на заявленията, за да се избегне ситуация, при която кандидатите трябва да избират поле, което не съответства на реалния прием (например използването на поле „2025 – Втори прием", въпреки че приемът е трети за 2025 г.) 6. въведе задължение ДФЗ да осигури постоянен мониторинг и контрол на работоспособността на СЕУ през целия период на приема, а не да разчита единствено на сигнали от кандидати, които получават фатални грешки без възможност да установят причината и чия е отговорността **Мотиви:** Терминът „установена невъзможност" е неясен и не съдържа критерии, ред или компетентен орган, което създава риск от непоследователна администрация и липса на предвидимост за кандидатите. Разпоредбата се отнася само до финалния етап на подаване на заявления, докато техническите затруднения често възникват още при създаването на заявление в СЕУ или при попълването му, когато липсват активни падащи списъци или полета, изискуеми съгласно Наредба № 14 и съдържанието на заявлението по чл. 31. В подобни случаи кандидатите нямат обективна възможност да изпълнят нормативните си задължения, което изисква изрично нормативно уреждане. Липсва предвиден минимален срок за удължаване на приема. Това води до риск удължаването да бъде прекалено кратко и да не компенсира във времево отношение периода на техническа неизправност.		

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
		Заповедта за откриване на прием не съдържа изискване да бъдат посочени функционалностите на СЕУ и конкретните падащи менюта, чрез които се създава заявление за съответната интервенция. В последния прием е установено несъответствие между наименованието на наличната опция („2025 – Втори прием“) и реалния прием (трети за 2025 г.), което води до объркване, риск от неправилно подадени заявления и забавяне на процеса. Разпоредбата не предвижда задължение ДФЗ да следи по време на целия период на приема за технически неизправности в СЕУ. При сегашния подход проблемите се установяват едва след натрупване на множество сигнали от кандидати, които често получават фатални системни грешки без информация за причината, което води до загуба на време и средства и препятства своевременното заявяване. **Текст от НИД (§ 4):** „В чл. 11, ал. 2, т. 7, буква „б“ изречение първо се изменя така: „технически проект с подробно описани дейности и материали, вкл. капацитет, производителност и др. специфични характеристики на оборудването, изготвен и заверен от правоспособни проектант и хидроинженер за удостоверяване съответствието на системата за капково напояване с нуждите на стопанството, както и на изискването по чл. 7, ал. 6;“.“ **Предложение:** Управляващият орган да прецизира разпоредбата, като въведе яснота относно необходимостта от подробно описание на дейностите и материалите в техническия проект, при условие че обхватът и компонентите на системата за капково напояване вече са нормативно определени и кандидатът е длъжен да ги спазва в точно указания вид, съдържание и количества. Следва да се уточни към кои елементи от системата трябва да бъдат прилагани параметри като капацитет, производителност и други специфични характеристики,	Не се приема	Предложението прецизира предишната редакция на разпоредбата и пояснява необходимостта от същински технически проект при изпълнението на дейността за изгграждане на автоматизирана капкова система. Правоспособните лица са компетентни да преценят нуждите на капковата система.

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
		тъй като не всички компоненти на системата притежават такива технически параметри. Необходимо е да бъде дефинирано кои характеристики се считат за специфични и по какъв критерий се определя приложението им за различните компоненти, посочени в приложението към Наредбата относно системите за капково напояване. Следва да бъде обосновано изискването техническият проект да се изготвя и заверява едновременно от правоспособен проектант и хидроинженер, а не да се допуска възможността за заверка от един от тях, когато това е достатъчно спрямо характера и техническата сложност на конкретната система. Необходимо е също така да се изясни съдържанието на понятието „съответствие на системата с нуждите на стопанството", при положение че Наредбата вече определя допустимите елементи на системата, нейното предназначение и обхвата на дейностите, което изключва свободна интерпретация на индивидуални потребности на стопанството. В този контекст следва да се прецени дали не е достатъчна единствено проверката за изпълнение на изискването по чл. 7, ал. 6. **Мотиви:** Разпоредбата поставя акцент върху необходимостта от подробно описание на дейности и материали, въпреки че тези елементи вече са нормативно определени и кандидатът не може да заявява различен обхват или съдържание. Това поражда неяснота относно целта на допълнителното описание и рискове от разширително тълкуване на административните изисквания. Изразите капацитет, производителност и специфични характеристики не са приложими към всички компоненти от системата, което създава риск от непоследователна практика при оценяване на техническите проекти. Липсва яснота по какъв критерий се определят специфичните		

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
		характеристики и за кои елементи следва да бъдат посочвани. Изискването за едновременна заверка от правоспособен проектант и хидроинженер може да се окаже непропорционално в случаите на системи с минимална техническа сложност или стандартни конфигурации. Липсва аргументация за необходимостта от участие на двама специалисти вместо възможността заверката да се извършва от един, когато това е технически обосновано. Не е дефинирано понятието „нужди на стопанството", което може да доведе до субективна преценка, въпреки че допустимите елементи на системата са ясно определени в Наредбата и не зависят от индивидуални предпоставки. Наредбата предвижда задължително съответствие по чл. 7, ал. 6 и не препраща към допълнителни понятия като индивидуални нужди, което налага прецизиране на текста, за да се избегнат тълкувателни затруднения. **Текст от НИД (§ 6):** „В чл. 27, ал. 1, т. 3 след думите „строителен надзор" се добавя „както и разходи, необходими за въвеждане в експлоатация на инвестицията"." **Предложение:** Управляващият орган да прецизира разпоредбата, като въведе яснота относно видовете разходи, които попадат в категорията „разходи, необходими за въвеждане в експлоатация на инвестицията", чрез неизчерпателно изброяване на примерни разходи или групи разходи, които УО счита за допустими по този текст. Следва да бъде посочено дали тези разходи обхващат административни такси, технически услуги, изпитвания и проби, сертификационни дейности, документални процедури или други действия, които са необходими за реалното въвеждане в експлоатация на инвестицията, включително когато тя представлява съоръжение или оборудване, а не строеж.	Не се приема	Въвеждането в експлоатация е процес, който има своето нормативно регулиране в съответното секторно законодателство.

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
		Необходимо е да се уточни дали тези разходи са приложими единствено за инвестиции, подлежащи на въвеждане в експлоатация по реда на ЗУТ, или и за инвестиции, които по своя характер не изискват разрешение за ползване, но имат свои специфични процедури за пускане в действие. **Мотиви:** Разпоредбата въвежда нов тип разходи, но без да е ясно какъв е техният обхват и какво точно следва да се счита за разход „необходим за въвеждане в експлоатация". Това създава неяснота относно приложението на нормата, тъй като въвеждането в експлоатация може да включва различни действия в зависимост от вида на инвестицията и приложимото специално законодателство. Кандидатите следва да заявят всички предварителни разходи в заявлението на етап кандидатстване, поради което е важно УО да предостави ясна предвидимост и ориентация относно видовете допустими разходи. Неизчерпателното изброяване би осигурило необходимата яснота, без да ограничава УО да одобрява и други обективно необходими разходи, които законодателството или спецификата на инвестицията налагат. Прецизирането на нормата ще предотврати различна административна практика, риск от неправомерно отхвърляне на разходи при отчитане и несигурност за кандидатите относно това кои разходи могат да бъдат признати като необходими за въвеждане в експлоатация. **Текст от НИД (§ 7):** „(5) Липсата на обстоятелства по ал. 2, т. 2 се доказва с годишен финансов отчет за последните две години, предхождащи датата на подаване на заявлението, за които е изтекъл срокът по чл. 38, ал. 1, т. 1–3 от Закона за счетоводството… В случай че към момента на подаване на заявление не е изтекъл срокът… но кандидатът има	Не се приема	Предложението следва логиката на нормативния акт, съгласно която изискванията за всяка интервенция са разписани в раздела за съответната интервенция. Предложеният текст не изисква от канидатите да публикуват ГФО преди законоустановения срок. Наредба №

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
		съставен годишен финансов отчет за предходната година, същият може да бъде използван…" (Идентични текстове се съдържат и в § 8, § 12 и § 13.) **Предложение:** Управляващият орган да прецизира всички разпоредби в НИД, които уреждат доказването на липсата на обстоятелства по ал. 2, т. 2 чрез годишни финансови отчети, като въведе единна, съкратена и ясно формулирана норма в рамките на една обща разпоредба на Наредбата, вместо да повтаря почти идентичен и твърде дълъг текст в множество членове. Следва да се изясни, че за целите на Наредбата релевантно е единствено **съставянето** на годишните финансови отчети за последните две години в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството (включително подписване от съставителя и ръководителя), а не тяхното публикуване в търговския регистър, тъй като публикуването има значение за спазване на законови срокове, но не и за доказване на финансовото състояние на кандидата в рамките на процедура по Наредбата. Следва също да се прецизира, че условието относно „изтичането на срока по чл. 38, ал. 1, т. 1–3 от Закона за счетоводството" е относимо единствено към **втория**, най-нов отчет, по отношение на който срокът за публикуване може все още да не е настъпил, а не към двата отчета, тъй като за първия срокът винаги е изтекъл и включването му в текста излишно утежнява нормата и създава впечатление за допълнителни изисквания. Необходимо е да отпадне формулировката, че „отчетът може да бъде използван", тъй като това поражда съмнение за изборност и необвързващо действие, докато в действителност, след 31 март, изготвеният и подписан отчет следва да бъде задължително представен за доказване на обстоятелството по ал. 2, т. 2. **Мотиви:**		14/2023 г. не променя изискванията на общото законодателство в страната, нейните разпоредби са съобразени с предоставените законови възможности, така че кандидатите по интервенциите в лозаро-винарския сектор да бъдат улеснени.

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
		В проекта на НИД са въведени няколко почти идентични изменения в различни членове на Наредбата, които съдържат един и същ обемен текст, уреждащ доказването на липсата на обстоятелства по ал. 2, т. 2 чрез годишни финансови отчети. Повтарянето на сложен и дълъг текст на няколко места води до фрагментираност на уредбата, затруднения при тълкуването и риск от несъгласуваност при бъдещи изменения. Една обща, ясно структурирана норма би осигурила систематичност и предвидимост. Нормата не следва да бъде обвързвана с публикуването на финансовите отчети, тъй като публикуването е външен към Наредбата процес, свързан с публичност и контрол по Закона за счетоводството, но не е определящ за доказване на обективното финансово състояние на кандидата. За целите на Наредбата е достатъчно отчетът да бъде надлежно съставен съгласно изискванията на закона към неговото съдържание, подписване и дата на съставяне. Формулировката относно изтичането на сроковете по чл. 38, ал. 1, т. 1–3 от Закона за счетоводството е излишно разширена, тъй като се отнася до два отчета, въпреки че за първия срокът винаги е изтекъл към датата на кандидатстване. Прецизното изписване следва да се отнася само до втория отчет, за който срокът може все още да не е изтекъл. Използването на израза „може да бъде използван" създава впечатление за изборност от страна на кандидата или администрацията, докато в действителност следва да бъде ясно, че отчетът е **задължителен документ** за доказване на обстоятелството, и че след неговото съставяне (до 31 март) той трябва да бъде предоставен на ДФЗ. Прецизирането на тези елементи би осигурило яснота, обективност и еднаква практика за всички кандидати, както и съответствие с изискванията на Закона за счетоводството относно съставянето на годишните финансови отчети.		

№	Организация/ потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
2.	**Държавен фонд „Земеделие“** – писмо № 91-559 от 15.12.2025 г.	Във връзка с публикуван за обществено обсъждане проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 14 от 2023 г. за условията и реда за предоставяне на финансова помощ по интервенциите в лозаро-винарския сектор, включени в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023 – 2027 година, предлагаме в чл. 5 на наредбата да се измени ал. 5б: „(5б) При установена невъзможност на кандидатите да подават и приключат коректно в срока на прием на заявления за предоставяне на финансова помощ по интервенциите по чл. 1, т. 1, 2, 4, 5, 6 и 7 поради технически проблеми със Системата за електронни услуги, министърът на земеделието и храните може със заповед да удължава сроковете по ал. 1, 2, 3, 4 и 5.“ **Мотиви:** прецезиране на текста.	Приема се	